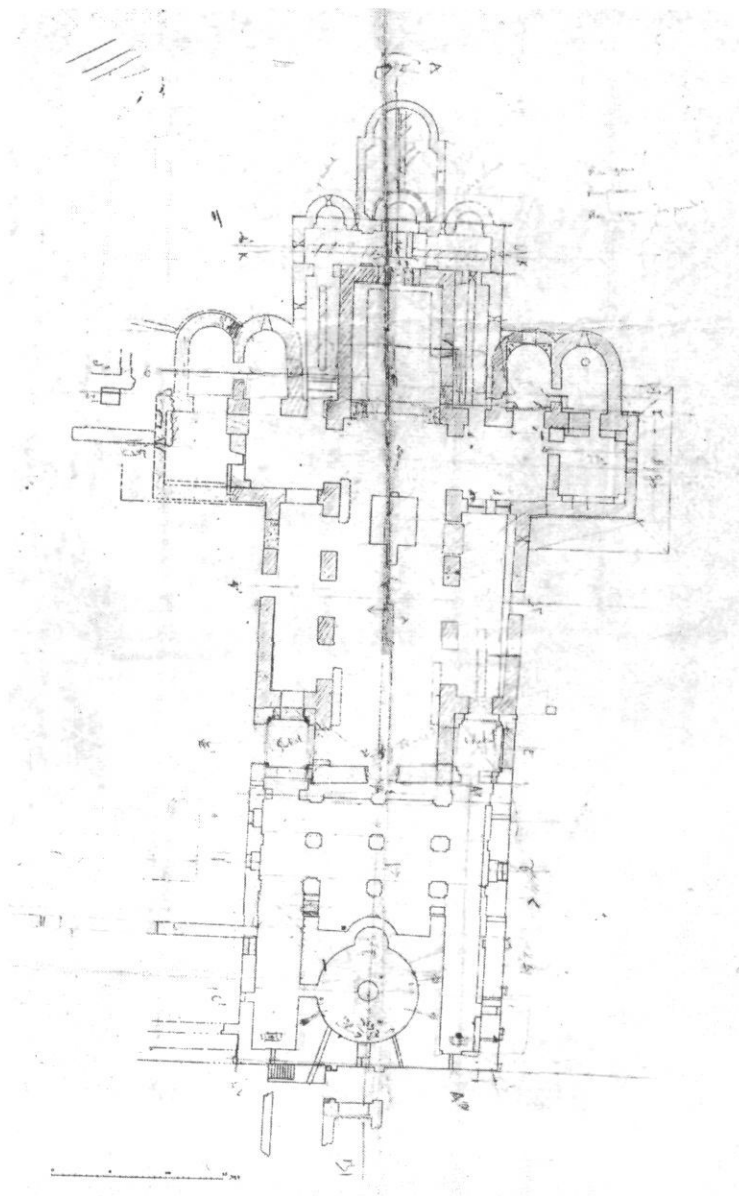

JAUME LLADÓ-FONT

Presència de Josep Puig i Cadafalch, mestre de l'arqueologia catalana, a l'abadia de Sant Miquel de Cuixà

El mes de maig de 1965, Dom Aureli Maria Escarré, abat de Montserrat, era confinat a Viboldone, vora Milà, per haver denunciat la iniquitat i la injustícia d'un règim enemic de Catalunya i dels seus més alts valors morals i espirituals. El mateix any, un grup de monjos montserratins, solidaris del seu abat, trobaven refugi també a l'abadia de Sant Miquel de Cuixà, a la falda del mític Canigó. Pocs anys abans, ja ho havien fet altres compatriotes, camí de l'exili. La seva gran majoria foren internats a les platges inhòspites del Rosselló guardats per soldats senegalesos a sou de l'Estat francès. D'altres, més afortunats, com els mestres Pau Casals i Pompeu Fabra; Joan Alavedra, Julià Gual, Josep Fors, Rovira i Virgili, Rafael Moragas... trobaven acolliment a la Vila de Prada de Conflent, forroll de la vall de Cuixà.

Josep Puig i Cadafalch havia trobat refugi diverses vegades a l'abadia de Sant Miquel de Cuixà. Una d'elles ho féu essent president de la Mancomunitat de Catalunya, quedant dissolta aquesta institució durant la Dictadura del General Primo de Rivera, el 1923. Hi va romandre també durant els anys de la nostra maltempsada a l'abric dels escamots que saquejaren i destruïren bona part del nostre patrimoni, segant vides gratuïta-

Planta de Sant Miquel de Cuixà. Dibuix realitzat per Josep Puig i Cadafalch i cedit per Jaume Lladó

ment, deshonrant la gran gesta del poble confrontat a una insurrecció facciosa.

El mestre retornà a Catalunya l'any 1942, car paradoxalment, els

que es digueren vencedors, no l'havien considerat, en els primers temps, persona grata, postergant-lo després, a ell i a l'Institut d'Estudis Catalans que ell presidia, per

llur catalanitat i cultura universal.

Durant la seva estada a Cuixà, hi treballà estudiant l'estructura arquitectònica, especialment la preromànica, procedint a treballs d'estudis i excavacions que donaren lloc a publicacions diverses. És mercès a ell que l'església de Nostre Dona del Pessebre amb llurs dependències del segle XI fou alliberada del pedruscall i terra que cobria tot el seu conjunt, posant al descobert la seva original estructura circular sostinguda per un pilar central. La mateixa empresa la portà a terme a Empúries l'any 1908.

L'arribada de la comunitat montserratina a Cuixà, gest simbòlic de fidelitat, em va procurar, adés del seu escalf humà, l'ocasió de col·laborar amb ella per a organitzar la seva estada i la projecció espiritual i de catalanitat de la mil·lenària abadia envers les terres dels antics comtats ultrapirinencs.

Dedicat a la tasca de seleccionar la diversitat i escampall de paperassa trobant-se en un rebost, barrejada amb múltiples objectes, vaig identificar un seguit de notes i apunts, fets damunt de tota mena de papers, amb la cal·ligrafia que ja coneixia del mestre. Un exemple

n'és aquest dibuix que fonts ha pres la iniciativa de publicar.

No deixa d'ésser un gran atzar, encara que un estimat amic que també ho fou de tots els argentonins, el Dr. Gonçal Calvo, em diria que aquesta meua troballa fou la Providència i no l'atzar que així ho disposà. Era la recordança d'uns temps llunyans, on aleshores, jove, havia compartit el silenci del mestre, abstret davant la imposita del temple cristià d'Iluro, trobada per ell mateix a la basílica mataronina i present al Museu de Mataró que ell en va ésser el seu iniciador.

ROBAFAVES
LUBRES REVISTES DISCOS VIDEOS CDROMS
SOCIETAT COOPERATIVA CATALANA LIMITADA

Carrer Nou, 9. MATARÓ
Tel. 93 790 55 82
Fax 93 790 65 96
E-mail robafaves@robafaves.com
Web <http://www.robafaves.com>

VENDA I REPARACIÓ DE MOTOS I BICICLETES
RESTAURACIÓ DE MOTOS ANTIGUES

Carrer Barcelona, 52 • Tel. 93 797 08 01
08310 ARGENTONA

Esports

C/. Josep Vilaseca, 3
Tel. 93 846 21 06
08440 CARDEDEU

C/. Dr. Farrero, 10-12
Tel. 93 797 20 04
08310 ARGENTONA

Entrepans
Esmorzars
Vermuts

Obrim a les 8 del matí
Dilluns tancat

Bernat de Riudemeia, 4
Argentona

Tel. 93 756 08 47

PAPERERIA
RUIZ

Doctor Samsó, 6
Tel. 93 797 16 54
ARGENTONA

Taller Julián

ELECTRICITAT I MECÀNICA DE L'AUTOMÒBIL

Concessionari Oficial **FEMSA**

 Alarmes
Radiocassets
Posada al punt
Càrregues aire condicionat
Anàlisi de gasos
Mecànica en general

Enric Granados, 17 baix - Tel. 93 797 15 26 - ARGENTONA